

Exam. Code : 103201

Subject Code : 1025

B.A./B.Sc. Semester—I

MUSIC (Vocal)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—50

Note :— Attempt **FIVE** questions from all. Question No. 1 is compulsory.

1. Write within **two** or **three** lines about the following Musical Terms :—

(a) Sangeet	(b) Swar	
(c) Gayan	(d) Mandra Saptak	
(e) Jati	(f) Aahat Naad	
(g) Rababi	(h) Rahao	
(i) Mohalla	(j) Tumba.	1×10=10

2. Define the techniques of tuning “Taan Pura”. 10

3. Describe the contribution of :
Abdul Karim Khan’s towards Indian Classical Music. 10

4. Give the detailed description of Ragas :
Alahaiya Bilawal and Desh-Kaar. 5×2=10

5. What do you know about wedding song :
“Ghorian” of Punjab. 10

6. Give the contribution of Sri Guru Nanak Dev Ji towards Indian Music. 10

32(2116)/RRA-7859(T)

1

(Contd.)

7. Give the description and notation of Drut Khayal in Raga Bhopali. 10
8. By giving the description write down the Notation of Teen Taal in Ekgun and Dugun layakaries. 10

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਸੰਗੀਤਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਬਾਰੇ ਦੋ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :—
(ੳ) ਸੰਗੀਤ	(ਅ) ਸਵਰ	
(ੲ) ਗਾਇਨ	(ਸ) ਮੰਦਰਾ ਸਪਤਕ	
(ੳ) ਜਾਤੀ	(ਕ) ਆਹਤ ਨਾਦ	
(ੲ) ਰਬਾਬੀ	(ਗ) ਰਹਾਓ	
(ੳ) ਮੁਹੱਲਾ	(ਙ) ਤੂੰਬਾ।	1×10=10
2. ਤਾਨ ਪੁਰੇ ਦੀ ਟਿਊਨਿੰਗ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ। 10
3. ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਲਈ ਅਬਦੁਲ ਕਾਸਿਮ ਖਾਨ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 10
4. ਅਲਹਿਆ ਬਿਲਾਵਲ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਕਾਰ ਰਾਗਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵੇ ਰਵਾ ਦਿਉ। 5×2=10
5. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਗਾਣੇ 'ਘੋੜੀਆਂ' ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ? 10

6. ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਲਿਖੋ। 10
7. ਰਾਗ ਭੁਪਾਲੀ ਵਿੱਚ ਦਰੁਤ ਖਿਆਲ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅਤੇ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਲਿਖੋ। 10
8. ਏਕਗੁਣ ਅਤੇ ਦੁਗੁਣ ਲੈਅਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਤਾਲ ਦੀ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖੋ। 10

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਕੁਲ ਪਾँਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ ।

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਸਾਂਗੀਤਿਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲਿਯੋਂ ਕੋ ਦੋ ਯਾ ਤੀਨ ਪੰਕਿਤਯੋਂ ਮੇਂ ਵਯਕਤ ਕਰੋ :
(ਕ) ਸੰਗੀਤ	(ਖ) ਸਵਰ	
(ਗ) ਗਾਯਨ	(ਘ) ਮੰਦਰ ਸਪ੍ਰਕ	
(ਙ) ਜਾਤਿ	(ਚ) ਆਹਤਨਾਦ	
(ਛ) ਰਭਾਬੀ	(ਯ) ਰਹਾਓ	
(ਜ਼) ਮੋਹਲਲਾ	(ਞ) ਤੂਮ੍ਬਾਂ।	1×10=10
2. ਤਾਨਪੁਰੇ ਕੋ ਸਵਰ ਕਰਨੇ ਕੀ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਧਿਯੋਂ ਕੋ ਸਪ੍ਰਕ ਕਰੋ। 10
3. ਅਬਦੁਲ ਕਰੀਮ ਖ਼ਾँ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਭਾਰਤੀਯ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੀਯ ਸੰਗੀਤ ਕੋ ਦਿਯੇ ਯੋਗਦਾਨ ਕੋ ਸਵਿਸਤਾਰ ਲਿਖੋ। 10
4. ਅਲਹੈਯਾ ਬਿਲਾਵਲ ਏਵਂ ਦੇਸ਼ਕਾਰ ਰਾਗੋਂ ਕਾ ਪੂਰ੍ਣ ਪਰਿਚਯ ਦੇਂ। 10

5. पंजाब में विवाह के अवसर में गाई जाने वाली घोड़ियाँ गीत के प्रकार के बारे में आप क्या जानते हैं ? 10
6. भारतीय संगीत के प्रति श्री गुरू नानक देव जी के योगदान को स्पष्ट करें। 10
7. राग भोपाली का परिचय देते हुए, ध्रुत ख्याल की बन्दिश को स्वर लिपिबद्ध करें। 10
8. तीन ताल का परिचय देते हुए, एकगुण और दुगुण लयकारियों में इसे ताल लिपिबद्ध करें। 10